

Arhiv, časopis Arhiva Jugoslavije, 1, 1(2000)

Časopis *Arhiv* u izdanju Arhiva Jugoslavije na neki način nastavlja tradiciju glasila *Arhivist*, prvoga arhivističkoga časopisa poslijeratne Jugoslavije. Glavni i odgovorni urednik je Jovan P. Popović, a urednik Miladin Milošević.

U uvodnoj riječi pojašnjavaju se razlozi pokretanja časopisa; Olga B. Giler i Jovan P. Popović u kraćim tekstovima prikazuju potrebu izdavanja glasila arhivskih institucija te njihov povijesni pregled.

U rubrici Zakonodavstvo donosi se *Zakon o arhivskoj građi Savezne Republike Jugoslavije iz 1998.* te *Uredba o listi kategorija registraturskog materijala i o odabiranju i primopredaji arhivske građe Savezne Republike Jugoslavije iz 1999.*

Rubrika Arhivistika donosi četiri članka.

Vladimir Petrovič Kozlov (*Zbornik dokumenata i društvena svest*) esejistički tematizira kompleksno pitanje odabira arhivskoga gradiva za objavljivanje.

Saša Ilić (*Savezna elektroprivreda 1945–1951*) u osnovnim crtama oslikava povijest institucija savezne elektroprivrede te ukazuje na neke od mogućnosti istraživanja na osnovi arhivskoga gradiva četiriju fondova s područja savezne elektroprivrede, koji se čuvaju u Arhivu Jugoslavije. To je gradivo važan izvor za istraživanje povijesti institucija savezne elektroprivrede i povijesti elektrifikacije u poslijeratnoj Jugoslaviji općenito.

Blagoje Isailović (*Poslanstvo Kraljevine Jugoslavije u Argentini – Buenos Ajres 1928–1945*) arhivističkim pristupom prikazuje fond iznimne važnosti i za hrvatsko iseljeničtvo (8 dužnih metara), primljen u Arhiv Jugoslavije 1990. Osim povijesti stvaratelja u članku se donose vrijedni podaci o političkim izvještajima poslanika, poslanstvu i antijugoslavenskoj djelatnosti, društvenom životu iseljenika, iseljeničkom tisku itd. Ovo je poslanstvo iniciralo i osnivanje mreže konzularnih poslanika u cijeloj Južnoj Americi, koji su postojali do osnivanja ambasada u Čileu 1935. i Brazilu 1938.

Članak Gojka Malovića (*Zbirka fotografija u Arhivu Jugoslavije*) popularizira Zbirku fotografija arhiva Jugoslavije, koja sadržava oko 35 000 fotografija 1918.–1974. Zbirka je podijeljena u dvije osnovne grupe i više tematskih cjelina. Prva grupa fotografija sadržava cjeline: Dvor Kraljevine Jugoslavije, Centralni *presburo* Ministarskog savjeta Kraljevine Jugoslavije, Ministarstvo trgovine i industrije Kraljevine Jugoslavije, Ministarstvo unutarnjih poslova Kraljevine Jugoslavije, Zbirka Milana Stojadinovića, Zbirka Jovana Jovanovića Pižona, Državna komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača 1943–1948, Savezna komisija za nuklearnu energiju 1948–1964, Savezna komisija za vjerska pitanja, Savez sindikata Jugoslavije, Komitet Vlade FNRJ za zaštitu narodnog zdravlja, Američki komitet za pomoć Jugoslaviji, Centralni komitet Omladine Jugoslavije i Novinska izdavačka radna organizacija *Komunist*. Drugu grupu fotografija čine zbirke generala Ljubomira Marića, Side Marjanović, Jovana Živkovića te Vrhovni vojni sud.

U rubrici Historiografija priloge ima četvero autora.

Miladin Milošević (*Kraljevstvo Srba Hrvata i Slovenaca. Prvi naziv jugoslavenske države*) analizira promjene imena južnoslavenske državne zajednice, osobito kratkotrajno razdoblje u kojem se nazivala »kraljevstvom« te promjenu naziva 1920.

Momčilo Anđelković (*Univerzitet u Kraljevini Jugoslaviji 1918–1941. U zakonskim i drugim propisima*) nastoji skupiti, sistematizirati i obraditi propise koji se odnose na osnivanje, organizaciju i rad sveučilišta u Kraljevini SHS, odnosno Kraljevini Jugoslaviji (opći propisi, propisi o diplomama, o disciplinskoj odgovornosti studenata, o studentskim udruženjima te studentskom standardu).

Mihailo Vojvodić (*Srbija i špansko-američki rat 1898. godine*) piše o velikoj pozornosti koju je u Srbiji dobilo zaoštavanje krize u odnosima između Španjolske i SAD-a potkraj 19. stoljeća. Opisuje diplomatsku aktivnost sukobljenih strana prema Srbiji, njezino neutralno držanje i pad interesa srpske javnosti nakon popuštanja krize.

Mirjana Milenković (*Diplomatsko-konzularne uniforme Kraljevine Jugoslavije*) potanko (i s ilustracijama) opisuje službena diplomatska odijela u Srbiji i Crnoj Gori (vojnih osoba, policije, carinika, financijskih službenika, vatrogasaca, crkvenih dužnosnika i dr.).

Rubrika Galerija donosi fotografije iz srbijanske povijesti, a rubrika Međunarodna suradnja izvještava s međunarodnoga arhivističkoga kongresa u Španjolskoj 2000. i simpozija o njemačko-srpskim odnosima (u Bonu 2000).

Slijedi osam prikaza časopisa i izdanja gradiva, rubrika Jubileji s priložima o 50 godina Arhiva Jugoslavije i stogodišnjici Arhiva Srbije te sjećanja na više umrlih djelatnika Arhiva Jugoslavije.

Gordana Kos